

DE EERSTE HOLLANDSE KERK IN DURBAN.

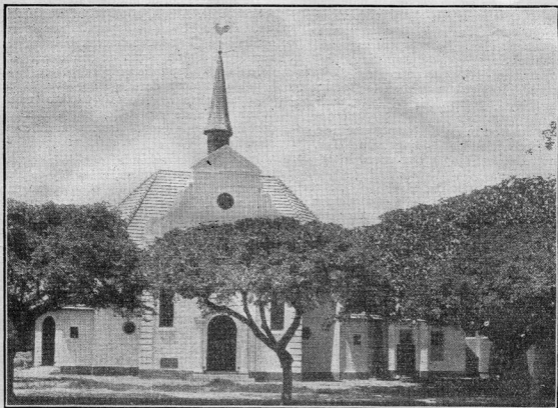
INWIJDING VAN HET NIEUWE KERKGEBOUW.

Door Ds. G. M. PELLISSIER.

De nieuwe kerk te Durban is op 2 Februarië j.l. ingewijd. Zingt de Heer een nieuw lied! Dat de ganse Kerk in Zuid-Afrika nu zegge: Looft de Heer!

Had de gemeente van Durban de gave om spontaan op de dag van inwijding een nieuw lied onder de drang en naar de eis van omstandigheden te dichten, het ware voorwaar een nieuw lied geweest! Haar gevoel en gedachten zouden zo diep en omvangrijk geweest

1837 met de Engelsen aan de Baai onder de wilde vijgeboom, die de lezer rechts op het portret (zo wil altans de overlevering) gewaar wordt, toen hen een adres werd aangeboden. Daarna toen de Boeren na de slag van Bloedrivier zich daar vestigden en een dorp werd uitgelegd, voor de derde maal, (de eerste maal door Cane, daarna door Kapt. Gardiner, en nu door de Boeren) werd er een plaas geserveerd voor een kerk. Hier ziet men het begin van een aktie, die in de eerste aanvang niet verder kwam dan een besluit om te bouwen, de gewone kollektelijsten, en het besluit zelfs van wie bouwmeester zou wezen, toen de Babyloniese ballingschap een aanvang nam met de verhuizing uit Natal in 1842. En pas weer in

Het Ned. Ger. Kerkgebouw te Durban.

zijn, dat men naar de dagen van de voortrek en daarna verbandhoudende met de hele geschiedenis van Durban tot op datum, zouden hebben moeten teruggaan, om hetzelfde te verstaan.

Hoofd motief zou geweest zijn dankbaarheid! Maar, om deze te verstaan, zou men zich moeten hebben ingedacht in de voorafgegane geschommel tussen hoop en teleurstelling, blij vooruitzicht en ontmoedigende vertraging. Verschillende historische momenten zouden dan in zulk een lied moeten worden opgenomen om aan de finale, welluidende dankzegging recht te laten geschieden.

Onder meer zal moeten worden genoemd de ontmoeting van Piet Retief op 23 Oktober

1912 zijn de nazaten een herleving tegemoet gegaan. Toen kwam daar een opbruising, zeer lieflijk te vertolken in een lied na de nare nietsbeduidendheid van de 70 jaren. De gemeente werd in 1913 gesticht en heerlijk herleefde de intentie tot aanbouw. In die tien jaren tot 1923 was daar, afwisselende vertraging. De stroom ging niet altijd door met eengalige snelheid. Soms snel, soms zeer langzaam, zo langzaam dat beweging nauwelijks merkbaar was, maar toch, men is daár gekomen, en vergetende de lange eentonige weg, grijpt men naar de harp en zingt,—zingt met des te voller aandrang na dat lang wachten en met des te voller borst wegens de onzichtbare eerste dragers van de intentie, het lied der

dankzegging. Zingt de Heer een nieuw lied! Dat de ganse Kerk nu zegge: Looft de Heer!

Op Zaterdagmiddag ging de processie ongeveer 500 sterk naar ouder gebruik ingericht, en met de Bijbel voorop, door ouderling F. Fugg gedragen, door de lege straten, van de zaal in het Stadhuis, waar men zo vele jaren had aangebeden, naar de nieuwe kerk, ongeveer 'n 400 treden daarvandaan.

De ontsluiting viel oud-diaken J. C. du Plessis (nu van Pretoria) te beurt. Van het begin af, van vóór 1912 zelfs had hij meegeleefd met de zaak te Durban. Altijd stabiel in de zaak des Heren te Durban werd de band niet zo lang geleden, door verplaatsing buiten Natal gebroken. Nu was hij echter gekomen om mee te vieren en de kerkeeraad nam gaarne de gelegenheid waar, de dankbaarheid, reeds zo lang gevoeld, hem langs deze weg tastbaar te vertolken. Dr. Bosman, vader van de Transvaalse Kerk, sprak de wijdingsrede uit. Ock hij had in de laatste paar jaren zich bijzonder geïnteresseerd in de zaak te Durban en veel, zeer veel, gedaan om de kerk zover betaald te krijgen.

Bij de deur en in de Kerk zong een koor gepaste liederen, onder leiding van Mnr. P. Kruger. Het wijdingsgebed werd door Ds. Schoon gedaan.

In de avond sprak Ds. Paul Nel een trefende rede uit, en werd de nieuwe leraar in zijn ambt als herder en leraar van de gemeente door de konsulent bevestigd. Deel namen ook benevens bovengenoemden, Di. A. M. Murray, Odendaal, van Heerden, de Wet, Conradie, Eerw. Esterhuijzen en een vertegenwoordiger van de Durban Church Council.

Zondag vierde de gemeente Avondmaal, en Zondagavond kon de gemeente voor de eerste maal naar haar eigen leraar luisteren.

Het gebouw met een aanklevende zaal (300 zitplekken) kan voor meer dan 600 plaats aanbieden, en is uiterst geschikt en doelmatig en getuigt van "sieraad en sterkte." De totale kosten bedroegen iets over de £6,000. Stijl is Kaaps-Hollands. Met welgevallen rust het oog op het nieuwe handenwerk van de firma Louw en Moerdijk.

Zo is de finale na meer dan 80 jaren geweest. Al wat Ned. Ger.-adem heeft, love de Heer!

EEN BELANGRIJKE DEPUTATIE.

DE KERK EN HET ONDERWIJS.

L.l. Donderdag heeft 'n grote en invloedrijke deputatie zijn opwachting bij de Eerste Minister gemaakt, die bij zich ook de Minister van Financien had. De deputatie werd bij Gen. Smuts voorgesteld door de H.E. Moderator der Kaapse Synode, Ds. D. S. Botha, en telde meer dan vijftig, waaronder daar leden waren van de Algemene Kommissie voor Armeenzorg, de Synodale Kommissie voor Onderwijs, en vertegenwoordigers uit elk der zeventien Ringen der Kerk.

De sprekers der deputatie waren Di. D. Wilcocks, J. R. Albertijn en H. P. van der Merwe. Het doel van de deputatie was vooral om namens de Kerk bescheidenlijk bezwaar te maken tegen sommige van de aanbevelingen van de onlangs gepubliceerde rapporten van de kommissies door de Regering over 't onderwijs aangesteld. Vooral maakte men bezwaar tegen de voorstellen in 't Baxter-rapport betreffende grondbelasting en differentiële belasting.

Ds. Wilcocks erkende, dat de zaken waarover men kwam spreken, meer bij de Provinciale Administratie thuis behoorden, dan bij de centrale Regering, doch de Administratie was voor zijn geldelijke steun van de Regering afhankelijk. En uit gebrek aan geldelijke steun en akkommodatie waren tussen zes- en zevenduizend kinderen in de Kaap Provincie van onderwijs verstoken, en waren er tans 500 minder kwekelingen in de opleidingscholen voor onderwijzers. Er was zelfs gevaar, dat van deze opleidingscholen wegens de vermindering van leerlingen gesloten zullen moeten worden. Door de ingevoerde bezuiniging is er voorts gevaar, dat van de praktiese vakken uit de scholen geweerd zullen worden, hetgeen toch al te jammer zou zijn in 'n tijd, waarin men zich juist toegelegd had om 't onderwijs meer bij 't leven te doen aanpassen. Door de voorstellen in 't rapport van de Staatsdienst Kommissie over de salarissen van onderwijzers en de indeling van scholen werd de plattelandsbevolking met ernstig onrecht bedreigd. De indeling van scholen moest, volgens het rapport, berusten op getallen. Maar men schijnt geen rekening gehouden te hebben met 't feit, dat delen van de Kaap Provincie zeer dun bevolkt waren, zodat het onmogelijk zou zijn de nodige getallen kinderen te vinden, en als gevolg zouden vele plattelands scholen gesloten worden. Ook worden de salarissen afhankelijk gesteld van 't getal kinderen. Dit zou ten gevolge hebben, dat de dun bevolkte streken afgescheept zouden worden. In die opzicht moest er ernstige emendatie in de voorstellen worden ingevoerd.

DE LIFDE VAN GOD is niet gegrond op het vooruitzicht op ons geloof. Want geloof is een gave Gods. Heeft mijn natuurlijke vader mij lief, omdat hij mij voedde en omdat hij mij kleedde? Neen, hij kleedde en voedde mij, omdat hij mij lief had; zijn liefde ging zijn gift vooraf. Zijne gaven brachten zijn liefde niet tot mij, dewijl hij mij minde, voordat hij ze schonk. Als zo iemand zegt: "God heeft mij lief, omdat ik dit of dat voor Hem doen kan," zo spreekt hij wartaal.